

IVN ZIŅOJUMA APSPRIEŠANAS ATTĀLINĀTĀS SANĀKSMES
PROTOKOLS Nr.2

2021. gada 17. februāris

Videokonferences režīmā

Sanāksmes sākums: plkst. 10:00.

Sanāksmes vadītājs: Aivars Rasčevskis, Daugavpils novada domes priekšsēdētāja 1. vietnieks

Moderators: SIA "Enviroprojekts" IVN vadītājs Valdis Felsbergs

Paredzētās darbības ierosinātāja SIA „Inerto materiālu serviss” pārstāvis: Valdis Līkoste.

Sanāksmei pieslēdzas:

Aleksandrs Aizbalts, Daugavpils novada pašvaldības izpilddirektores vietnieks

Jolanta Bāra, Daugavpils novada domes Dabas resursu nodaļas vadītāja

Svetlana Dembovska, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Atļauju daļas vadītāja

Guna Novika, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Kontroles daļas Piesārņojuma kontroles sektora vadītāja

Anna Prudāne, Daugavpils novada domes zemes lietu speciāliste, Tabores pagasta pārvalde

Darba kārtībā: Paredzētās darbības "Smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšana un pabeigšana atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi – Kaupišķi-5"" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana.

Sanāksmes vadītājs Aivars Rasčevskis. Atklāj sanāksmi plkst. 10:00, nosauc tās tēmu, sasveicinās un iepazīstas ar dalībniekiem un nodod vārdu moderatoram.

Moderators Valdis Felsbergs. Izklāsta IVN sabiedriskās apspriešanas procedūru, sniedz IVN videoprezentāciju un aicina uzdot jautājumus.

Aivars Rasčevskis. Dod vārdu J.Bārai.

Jolanta Bāra. Pašvaldībai Elernes loka atradnes ir sarežģīta situācija. Nav laba risinājuma, kā šī teritorija varētu attīstīties. Katru jaunu ieguves pieteikumu ir grūti izvērtēt. Šīs plašās karjeru teritorijas veidojušās tajā laikā, kad plānoja būvēt Daugavpils HES, tāpēc jāva vardarbīgi izņemt visus dabas resursus. Tādējādi vēsturiski iesāktā karjeru izstrāde turpinās. Jautājums par kumulatīvo ietekmi mūs ļoti interesē, to uzdod arī DAP un VVD. Jūs vērtējat, ka kumulatīvais risks ir tuvu nullei, bet, lai nebūtu nulle, pieklājības pēc novērtēts ar mīnus viens: neliels. Šis nav pēdējais karjers šajā teritorijā, turpinās arī citu izstrāde. Kāda bija metodika un ko jūs ieteiktu darīt tālāk, kāds būs tālākais kumulatīvais risks? Cik liela ir šā karjera platība, salīdzinot ar visu kopējo karjeru platību? Vai ir vērtētas citas līdzīgas teritorijas, kur ir tik lielas platības vienlaikus izstrādājamu karjeru? Kādi tur ir vides riski, vai tādi ir Latvijā vai citās vietās ar līdzīgiem ģeoloģiskiem un dabas apstākļiem? Nodaļa par kumulatīvo risku vērtējumu ir ļoti īsa, tur es šīs atbildes neatradu.

Valdis Felsbergs. Atsevišķa nodaļa par kumulatīvajiem riskiem ir ļoti īsa tāpēc, ka pilnīgi visos faktoros uzreiz viss ir vērtēts kumulatīvi: ir gaisa novērtējuma nodaļa ļoti izvērsta un III pielikums, kur ir vērtēta gan paredzētā darbība, gan darbība Osīšos, kas ir saistīta ar šo darbību, gan visas pārējās atradnes, Mežvidi, ir ņemts vērā viss, kas šobrīd strādā un strādās nākotnē, tostarp arī transportēšanas ceļi. Tas pats ir trokšņa novērtējumā. Tas pats ir hidroģeoloģisko ietekmju novērtējumā. Tas pats arī ainavas novērtējumā. Līdz ar to atsevišķā nodaļā par kumulatīvajām ietekmēm tikai atsaucas uz šīm nodaļām, kurās ir vērtēts katrs ietekmju faktors. To mēs ļoti rūpīgi ņemām vērā, ka VPVB ir nosaucis vārdā visas atradnes, kas jāvērtē, pēc LVĢMC datiem arī noskaidrojām, kur un cik daudz ieguve notiek. Ja jums ir ieteikumi, kur ko vajag pilnveidot,

protams, mēs gaidām Daugavpils novada domes viedokli un to ņemsim vērā, bet esam centušies kumulatīvi novērtēt visu no visām pusēm, tāda ir mana atbilde šobrīd.

Jolanta Bāra. Tātad pieredzējuši eksperti neredz kumulatīvus riskus nākotnē?

Valdis Felsbergs. Ja runājam par nākotni, tad mēs diemžēl vērtējam savu paredzēto darbību, ņemot vērā visu apkārt notiekošo. Ja vēl kāds nāks ar savu paredzēto darbību, kuras šobrīd nav, tad viņam būs jāvērtē viss, tostarp arī jau mēs, kas esam priekšā. Mums nav šobrīd jāizdomā citu vietā, kur viņi gribēs nākt kaut ko darīt: viņiem būs savs IVN.

Valdis Līkoste. Šobrīd papildus nāk tikai kādi 5 ha klāt, pārējais ir Kaupišķu daļa, kas ir jau vēsturiski izstrādāta, tikai jāpabeidz. Attiecībā uz visu kopējo teritoriju, ir jāpiekrīt, ka tā jau vēsturiski tiek izstrādāta, un arī tieši no ainavu viedokļa lielākā problēma ir vecie karjeri, kurus nav pabeigts izstrādāt, pamesti pusratā: izrakts līdz ūdens līmenim, kaut kādas peļķes veidojas, aizaug ar kokiem, un tie noslēdz skatu un rada ilgstošu paliekošu efektu. Mēs strādājam arī karjerā "Osīši", cenšamies pēc iespējas ātrāk rekultivēt, atstāt teritoriju bez krūmiem, ar ūdens krātuvi, kas veido atklāto ainavu. Agrāk tur bija atklāta aramzemju ainava, kas, visticamāk, nekad vairs nebūs, un nākamais, kas līdzīgs pēc atvēruma, ir ūdenskrātuve, nevis tas, kas uz ziemeļiem no mūsu teritorijas: krūmiem aizaugušas līdz galam neizstrādātas atradnes, nerekultivētas. Mums nav intereses tikai izņemt augšu un pārējo atstāt: mēs izsmeļam līdz galam un rekultivējam, darām tā arī savos karjeros Liepājas pusē. Mums rekultivāciju rekomendē Latvijas Universitātes pasniedzēja tā, ka pēc tam tur veidojas arī reti biotopi, kādi var būt interesanti arī Daugavpils Universitātei. Daugavpils novada ainavu novērtējumā teikts, ka būtu nepieciešams kopējs plāns visam šim lokam, kas minēts arī IVN. Arī mūsu interesēs ir atstāt šo teritoriju pievilcīgu un arī, iespējams, izmantojamu. Kopumā gada apjoms, ko mēs iegūstam, nepieaugs, tikai daļa no līdz šim Osīšos iegūstamā pārceļas uz paredzētās darbības vietu.

Valdis Felsbergs. Te mums ar pasūtītāju sanāca pārpratums, tāpēc IVN ir novērtēts tieši tā, ka apjoms pieaug: mums ir paredzētās darbības vietā iegūstamais apjoms pieskaitīts pilnam Osīšos iegūstamajam apjomam, tātad IVN novērtētā kopējā darbības intensitāte ir lielāka, nekā patiesībā plānota.

Jolanta Bāra. Piekrītu, ka ir piesaistīta ļoti cienījama biotopu eksperte Inese Silamiķe, un tiešām šādās teritorijās var veidoties vērtīgi biotopi. Par Osīšiem: jums licence beidzās 2019.gada decembrī? Par rekultivāciju mums ziņu nav: jūs to darāt un turpināt?

Valdis Līkoste. Mēs līdz 2019.gada beigām izstrādājām, 2020.gadā mums bija izraktā materiāla uzkrājumi, ar kuriem strādājām, un šobrīd mums ir saskaņošanas procesā atlikušo krājumu pārrēķins, lai varētu pabeigt izstrādi. Ir vēl palicis slānis ap metru, mēs gribam pabeigt un tad rekultivēt. Bet jaunā limita teritorija būs vēl mazāka par līdzšinējo.

Jolanta Bāra. Tur būs ūdenskrātuve?

Valdis Līkoste. Tur pēc ģeoloģiskajiem parametriem nekas cits nesanāk, ūdenskrātuve ir stabila, 2019. un 2020. gads bija ļoti sauss, Daugavas līmenis bija neredzēti zems, tomēr ūdenskrātuvē ūdens bija, tātad tur neveidosies pārmitra teritorija ar zāli. Tāpat arī blakus t.s. Zviedru dīķī ir stabils ūdens līmenis. Te varēs veidot sakoptu pieejamu atpūtas makšķerēšanas vietu

Jolanta Bāra. Mēs gribējām redzēt izvērtētu to, ka šī ir applūstošā teritorija.

Valdis Felsbergs. IVN 38.lpp. ir norādīts, ka tiks izveidots valnis, kurš novērsīs šīs teritorijas applūšanu. Ir arī pievienota aizsargjoslu karte ar applūstošajām teritorijām. Viss ir atspoguļots, bet, ja jums tur ir kas piebilstams, gaidām vēstuli, vērtēsim, papildināsim.

Valdis Līkoste. Mazliet ūdens atplūda blakus Kaupišķiem līdz "Dolomīts DV" 2013. un 2018. gadā, bet līdz mūsu karjeram tas notiks daudz retāk, un valnis būs, lai novērstu riskus ieguves laikā.

Aleksandrs Aizbalts. Vai tika izvērtēta gaisa kvalitāte apkārt karjeru izstrādes teritorijai, jo pēc iepriekšējo gadu pieredzes, ja vasaras ir sausas, no izstrādes un transportēšanas visa teritorija ir putekļos pat līdz Kraujas ciemam. Man ir arī priekšlikums vides pārvaldei, izsniedzot atļauju, prasīt pievedceļu noasfaltēšanu vai nobetonēšanu, jo tas ceļš ir šausmīgā stāvoklī, un netālu no karjera ir dzīvojamās mājas, kurās bieži sūdzas par šiem putekļiem. Paldies.

Valdis Felsbergs. Gaisa piesārņojuma novērtējums ir ļoti detalizēti pievienots III pielikumā, vides pārvaldei ir iesniegti arī programmas ievades dati, speciālisti visu var pārbaudīt, ja ir kādas pretenzijas, tad vērtēsim, bet, jā, patiešām, no visiem piesārņojuma faktoriem vistuvāk robežlielumam, proti, 80% robežlieluma, sasniedz putekļu daļiņu PM₁₀ diennakts koncentrācija, nevis gada vidējā, kas varētu atbilst tam, ko jūs stāstījāt, ka atsevišķās dienās, kurās ir īpaši labvēlīgi apstākļi putēšanai, putekļu ir diezgan daudz. Katrā ziņā normatīvajos aktos noteiktie robežlielumi netiek pārsniegti, tas ir, 35 reizes gadā likums atļauj pārsniegt robežlielumu, tātad 10 vai 20 dienas gadā, kad ir diezgan putekļains, tas principā nav izslēgts un nav pretrunā likumam.

Aleksandrs Aizbalts. Mēs saviem iedzīvotājiem nevaram paskaidrot, ka likumā ir noteiktas tādas normas, ka 30 vai 20 dienas gadā viņiem jāelpo putekļi. Viņi grib tagad elpot tīru gaisu.

Valdis Līkoste. Par tām divām mājām – Putanišķi un Puteņi-1: jā, es pa to ceļu esmu braucis, bet mūsu uzņēmums to ceļu neizmanto, tas ir no atradnes Mežvidi, mūsu izbraukšanas ceļš no Osīšiem ir ārā pa taisno uz baznīcu, ir pat daļēji asfaltēts, bedres esam mēģinājuši piebērt ar šķembām, bet pa jūsu minēto ceļu nebraucam gan putekļu, gan līkuma dēļ. Materiālu pārstrādājam mēs tikai mitru, no ražošanas nav putekļu, bet par to ceļa posmu no Kaupišķiem līdz Osīšiem, kādi 800 m: mēs Liepājas pusē pagājšvasar izmēģinājām nātrija hlorīda lējumu tieši pirms sausuma, un pusotru mēnesi braucām un cilvēki teica, ka nav putekļu, un, saskaņojot ar pašvaldību, mēs to pašu pielietosim arī šeit, un arī no vides viedokļa nātrija hlorīda īslaicīga uzklāšana būs draudzīgāka nekā asfaltēšana. Liepājas karjerā mēs vēl šovasar šo metodi izkopsim. Bet ietekmi uz tām divām viensētām mūsu karjera darbība nekādi nepalielinās, jo mēs pa to pusi nebrauksim.

Aleksandrs Aizbalts. Tad mēs varam slēgt to ceļa posmu kravas transportam, atstāt tikai vieglajām automašīnām?

Valdis Līkoste. Es nezinu, ko par to teiks Mežvidu karjera īpašnieks, bet mums to ceļu nevajag: pa to ceļu uz baznīcu arī "Latvijas valsts meži" brauc, un tas ir primārais arī mums.

Jolanta Bāra. Ir arī no Tabores pagasta pārvaldes zemes ierīkotāja Anna Prudāne: varbūt jums ir kaut kas pieminams?

Anna Prudāne. Noliedzoša reakcija.

Guna Novika. Man arī nav komentāru: iestāde ir visu pateikusi, pieprasot šo IVN. Kas attiecas uz ceļiem, tas tiks ņemts vērā, bet arī pašvaldībai ir visas iespējas izvirzīt nosacījumus, izsniedzot atļauju. Vienīgi par Osīšu rekultivāciju: vajadzētu metus saskaņot un virzīt šo lietu uz priekšu.

Valdis Līkoste. Tiklīdz mums būs saskaņoti krājumi, mēs aktualizēsim rekultivācijas projektu un arī metus.

Guna Novika. Provizorisks rekultivācijas komisijas darbs varētu būt – kad?

Valdis Līkoste. Diez vai pašvaldības rekultivācijas komisija pieņems daļēju darbu. Tātad – tikai pēc izstrādes pabeigšanas, kad saskaņos šos krājumu atlikumus. Tad mēs varam nodot to daļu, kurā izstrāde ir pabeigta un var rekultivēt, un turpināt ieguvī tikai pārējā, kur vēl ir krājumi. Mēs būsim ar jums ciešā kontaktā, jo paši esam ieinteresēti ātrāk pabeigt to ziemeļu daļu, lai tā mums vairs nav.

Valdis Felsbergs. Šī sanāksme ir ierakstīta un tiks ierakstīta, bet jebkurā gadījumā līdz 3. martam tiek gaidīti oficiāli viedokļi ar visiem norādījumiem, ar precīzām atsaucēm uz IVN lappusēm.

Sanāksmes vadītājs Aivars Rasčevskis. Slēdz sanāksmi plkst. 10:44.

Protokolēja

Valdis Felsbergs

Tel. 29277744

valdis@felsbergs.lv

3